

Aleja kralja Zvonimira 1
42000 Varaždin
MB: 0675539
OIB: 38182927268

Javna objava bonitetnih zahtjeva Vaba d.d. banke Varaždin na dan 31.12.2013.

Temeljem Odluke o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija

(NN 1/2009, 75/2009, 2/2010, 118/2011, 67/2013)

objavljuje se na službenim internet stranicama banke <http://www.vaba.hr/default.aspx?id=662>

SADRŽAJ

I STRATEGIJE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

II JAMSTVENI KAPITAL

III PROCJENA ADEKVATNOSTI INTERNOG KAPITALA

IV KAPITALNI ZAHTJEVI

V KREDITNI RIZIK I RAZRJEĐIVAČKI RIZIK

VI KREDITNI RIZIK – STANDARDIZIRANI PRISTUP MJERENJA KREDITNOG RIZIKA

VII OPERATIVNI RIZIK

VIII IZLOŽENOST KAMATNOM RIZIKU U KNJIZI BANKE

XI POLITIKA PRIMITAKA I PROVOĐENJE POLITIKE PRIMITAKA

I STRATEGIJE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Najznačajnije vrste finansijskih rizika kojima je Banka izložena čine kreditni rizik, rizik likvidnosti, tržišni rizik i operativni rizik. Tržišni rizik obuhvaća valutni rizik, kamatni rizik i rizik od promjene tržišnih cijena vlasničkih i dužničkih vrijednosnih papira.

Integrirani sustav upravljanja rizicima izrađuje se i kontinuirano unapređuje na razini Banke definiranjem strategija, politika i procedura za procjenu, mjerjenje, kontrolu i upravljanje rizicima te utvrđivanje razine limita izloženosti rizicima usklađenih sa zakonskim okvirom i rizičnim profilom Banke.

Organizacijski ustroj s opisom linija odgovornosti i ovlasti u upravljanju rizicima

Jedan od osnovnih ciljeva uspostave organizacijske strukture sa stajališta upravljanja rizicima Banke jeste omogućiti kvalitetno upravljanje rizicima i kontrola cjelokupnog poslovanja koja osigurava pozitivan finansijski rezultat i razvoj Banke. Jasni i točni opisi odgovornosti i ovlasti pojedinog sektora, odjela, službe odnosno pojedinačnih radnih mjeseta opisani su u *Pravilniku o organizaciji Vaba d.d. banke Varaždin* kojeg je na prijedlog Uprave prihvatio Nadzorni odbor Banke.

Uprava Banke preuzima ovlasti i odgovornosti temeljem zakonskih propisa i podzakonskih akata. U svrhu osiguranja više kvalitete u upravljanju rizicima Uprava Banke prenijela je svoje ovlasti odlučivanja, uređenja politika i usvajanje smjernica kreditne politike na Kreditni odbor, a upravljanje te odlučivanje i uređenje politika ostalih nekreditnih rizika na Odbor za upravljanje aktivom i pasivom - ALCO.

Osiguranje kvalitete i kontrole poslovanja Banka je dodatno ojačala uspostavom sustava unutarnjih kontrola kroz tri kontrolne funkcije:

- funkciju unutarnje revizije
- funkciju kontrole rizika i
- funkciju usklađenosti.

Slijedeća shema hijerarhijski prikazuje organizacijski ustroj Banke u upravljanju rizicima:

Postojećim politikama upravljanja pojedinim rizicima Banka je definirala operativnu i organizacijsku razdvojenost transakcijskih poslova od pozadinskih poslova, propisane su aktivnosti,

nadležnosti, način upravljanja i uspostave sustava kontrole i izvješćivanja o izloženosti rizicima kroz sve organizacijske dijelove Banke koji prate pojedine poslovne procese.

Sljedeća shema prikazuje linije odgovornosti i ovlasti za upravljanje rizicima:

Razine odgovornosti	Organizacioni dio koji nosi odgovornost	Predmet dokumentacije
I. RAZINA	UPRAVA BANKE	<ul style="list-style-type: none"> - definira osnovni strateški stav Banke prema upravljanju rizicima kroz donošenje politika o upravljanju rizicima - politike sadrže svrhu, ciljeve, načela poslovanja, opis osnovne orientacije prema pojedinim vrstama rizika, osnovnu strukturu upravljanja rizicima - donosi strateške odrednice razvoja i redovno kontrolira njihovu realizaciju uskladeno s ukupnim strateškim odrednicama Banke
	Kreditni odbor	<ul style="list-style-type: none"> - kontrola kreditnog rizika - donosi odluke o novim rizičnim proizvodima i izmjeni uvjeta po postojećim rizičnim proizvodima, izuzev odluka o uvjetima kreditiranja zaposlenika - donosi ostale odluke i zaključke vezane uz preuzimanje kreditnog rizika
	Odbor za upravljanje aktivom i pasivom - ALCO	<ul style="list-style-type: none"> - predlaže strateške odluke za upravljanje, kontrolu, nadzor nad izloženošću nekreditnim rizicima - propisuje i predlaže politike koje uređuju izloženost Banke nekreditnim rizicima te vodi računa o optimiranju odnosa profitabilnosti i rizičnosti - davanje preporuka Banci za donošenje odluka/preporuka o određivanju limita
II. RAZINA	Sektor upravljanja rizicima	<ul style="list-style-type: none"> - dizajn sustava upravljanja rizikom - opis procesa upravljanja rizikom, definicije svih važnijih rizika - objašnjenje evaluacije, procedure kontrole i praćenja rizičnih pozicija - strukturalna organizacija upravljanja rizicima, alati procjenjivanja, praćenje rizika
III. RAZINA	Sektori / odjeli / službe	<ul style="list-style-type: none"> - ostali dokumentacijski zahtjevi; procedure, radne upute ...

Kreditni rizik

Banka je izložena kreditnom riziku kroz aktivnosti kreditiranja i investiranja te u slučajevima u kojima djeluje kao posrednik u ime komitenata ili trećih osoba. Kreditni rizik se može definirati kao rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema Banci.

Kako bi upravljala razinom kreditnog rizika, Banka procjenjuje kreditnu sposobnost svojih klijenata, a kako bi umanjila kreditni rizik uzima odgovarajuće instrumente osiguranja. Pored navedenog, Banka kontinuirano prati rizik da klijent neće izvršavati svoje obveze uredno i o dospijeću.

Primarna izloženost Banke kreditnom riziku proizlazi iz zajmova i potraživanja od komitenata. Iznos kreditne izloženosti po toj osnovi te po osnovi vrijednosnica koje se drže do dospijeća i vrednuju po amortiziranom trošku predstavlja knjigovodstvena vrijednost te imovine u bilanci. Nadalje, Banka je izložena i kreditnom riziku po izvanbilančnim stawkama, kroz obveze po neiskorištenim odobrenim zajmovima i izdanim garancijama.

Upravljanje kreditnim rizikom Banka provodi u skladu sa zakonskim odredbama i smjernicama Hrvatske narodne banke odnosno sukladno internim politikama i procedurama.

U postupku ocjene kreditnog rizika plasmana procjenjuje se sljedeće:

- ◆ dužnikova kreditna sposobnost,
- ◆ dužnikova urednost u podmirivanju obveza,
- ◆ kvaliteta instrumenata osiguranja.

Ocjena kreditne sposobnosti vrši se svaki put prilikom obrade zahtjeva klijenta odnosno minimalno jednom godišnje, nakon dostave godišnjih finansijskih izvješća, za klijente prema kojima je Banka izložena, a nisu tijekom godine uputili kreditni zahtjev za novi rizični proizvod.

Pod kreditnom sposobnošću podrazumijeva se sposobnost klijenta da udovolji uvjetima korištenja kredita ili potencijalnih obveza i osigurava izvršenje preuzete obveze prema Banci iz svojih sredstava, na način i u roku utvrđenim ugovorom te da se u svom poslovanju pridržava zakonskih i drugih propisa.

Ocjena kreditne sposobnosti poslovnog subjekta vrši se minimalno po sljedećim osnovama:

1. Karakter dužnika
2. Kapital dužnika
3. Imovinska snaga dužnika
4. Likvidnost i profitabilnost
5. Dužnikovi novčani tokovi
6. Opći uvjeti poslovanja i perspektiva dužnika
7. Dužnikova izloženost valutno induciranim kreditnom riziku

U procesu praćenja plasmana i potencijalnih obveza kontinuirano se obavlja provjera da li postoje elementi koji mogu ukazivati na pogoršanje finansijskog položaja komitenata, izloženost komitenata valutnom riziku ili povećanje rizika uslijed smanjenja vrijednosti instrumenta osiguranja.

Tržišni rizici

Izloženost tržišnim rizicima nastaje u pozicijama koje se iskazuju po tržišnoj vrijednosti, a odnosi se na vrijednosne papire i druge finansijske instrumente koji se drže radi trgovanja, vrijednosne papire i druge finansijske instrumente koji su raspoloživi za prodaju i pozicije iskazane u stranoj valuti.

Kamatni rizik

Rizik kamatnih stopa predstavlja osjetljivost finansijskog položaja Banke na kretanja kamatnih stopa. Operacije Banke su pod utjecajem rizika promjene kamatnih stopa u onoj mjeri u kojoj kamatonosna aktiva i obveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima.

Valutni rizik

Obavljujući devizno poslovanje Banka podliježe riziku uslijed promjene intervalutarnih odnosa, kao i promjene tečajeva stranih valuta prema vrijednosti domaće valute. Banka dnevno prati promjene u deviznoj podbilanci kroz praćenje odnosa deviznih potraživanja i obveza, a u skladu s propisima HNB o otvorenoj deviznoj poziciji.

Za mjerjenje i izvještavanje izloženosti valutnom riziku Banka koristi Izvještaj o otvorenoj deviznoj poziciji (gap analiza) prema metodologiji propisanoj od strane Hrvatske narodne banke. Operativno upravljanje deviznom pozicijom unutar propisanih limita u nadležnosti je Odjela riznice koja ima mogućnost predložiti mjere za uklanjanje neusklađenosti devizne pozicije kroz smanjenje ili povećanje plasmana i depozita uz valutnu klauzulu, prodaju ili kupnju valute ili pak kroz arbitražu - prodaju jedne valute za drugu.

Sektor upravljanja rizicima na dnevnoj osnovi kontrolira poštivanje limita, a na mjesечноj osnovi izvještava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom o izloženosti valutnom riziku.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti proizlazi iz redovnog financiranja poslovanja Banke i upravljanja pozicijama. Glavne kategorije rizika likvidnosti kojima je Banka izložena su:

- ➔ rizik nemogućnosti podmirivanja obveza kao posljedica neusklađenosti priljeva i odljeva – rizik strukturne likvidnosti,
- ➔ rizik nemogućnosti prodaje ili pribavljanja likvidnih instrumenata na tržištu u primjerenom roku i po prihvatljivoj cijeni – rizik likvidnosti finansijskih instrumenata.

Upravljanje rizikom likvidnosti provodi se u skladu sa zakonskim odredbama, a isto je definirano sljedećim internim aktima:

- ➔ politika upravljanja rizikom likvidnosti,
- ➔ procedura izrade stres testova likvidnosti,
- ➔ procedura za upravljanje likvidnošću Banke,
- ➔ plan za krizu likvidnosti.

Interne akte predlaže Sektor upravljanja rizicima, a usvaja ih Uprava Banke. Sukladno promjenama Sektor upravljanja rizicima predlaže i reviziju internih akata.

Cilj sustava mjerjenja likvidnosti je procijeniti tekuću likvidnost Banke i njenu sposobnost podmirenja budućih potreba za financiranjem. Banka kontinuirano unaprjeđuje kvalitetu modela i cjelokupni proces upravljanja likvidnošću nadogradnjom modela mjerjenja likvidnosti i pripadajućih prepostavki i poboljšanjem tehničke podrške i proceduralnih elemenata procesa.

Temeljni cilj politike likvidnosti jest osigurati sigurno poslovanje Banke u cilju postizanja optimalne ravnoteže između sigurnosti Banke i povrata od ulaganja dioničara. Okvir sigurnog upravljanja rizikom likvidnosti obuhvaća: strategiju upravljanja likvidnošću odobrenu od strane Uprave Banke u okviru budžeta i strateških planova, efikasan nadzor od strane Odbora za upravljanje aktivom i pasivom i Uprave Banke, jasno definirane odgovornosti i djelovanja sukladno utvrđenim limitima, upravljanje usklađenosti aktive i pasive s aspekta ročnosti, uspostavljen sustav procjene svih tekućih i budućih priljeva i odljeva, upravljanje strukturom pasive, a naročito u dijelu praćenja koncentracije velikih

depozita, kontinuiranu izradu stres testova likvidnosti, procjenu pristupa finansijskim tržištima i dostupnih sredstava pod normalnim i stresnim uvjetima i plan postupanja u kriznim situacijama.

Banka u svom poslovanju uz interni model praćenja likvidnosti obvezno prati i zadovoljava propise koji se odnose na likvidnost, a to su sljedeće mjere koje se odnose na upravljanje likvidnosti:

- ◆ propisani omjer kratkoročnih deviznih potraživanja i obveza koji se prati na dnevnoj bazi,
- ◆ obvezna pričuva – kunska,
- ◆ obvezna pričuva – devizna te
- ◆ minimalni koeficijent likvidnosti.

Cilj upravljanja sredstvima održavanja je ispunjenje regulatornog minimuma na način da se osigura minimalni trošak održavanih sredstava.

Banka koristi sljedeće modele mjerjenja rizika likvidnosti:

- ◆ financiranje i strukturni pokazatelji,
- ◆ koncentracija depozita,
- ◆ sustav najava i projekcije novčanih tokova
- ◆ mehanizam raspodjele te
- ◆ stres testove likvidnosti.

Banka koristi raznolike izvore financiranja, kao što su depoziti, uzeti zajmovi, međubankarski zajmovi i dionički kapital. Banka kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u financiranju koje su potrebne za dostizanje poslovnih i strateških ciljeva. Različiti izvori financiranja omogućuju fleksibilnost, umanjuju ovisnost o jednom izvoru financiranja i omogućavaju lakše upravljanje troškom financiranja.

Operativni rizik

Operativni rizik prisutan je u svakom segmentu bančina poslovanja, što zahtjeva kvalitetno poznavanje i kontinuirano praćenje svih poslovnih procesa. Organizacijski model procesa upravljanja operativnim rizikom koncipiran je na razini centralizirane i decentralizirane funkcije upravljanja operativnim rizikom a provodi se u skladu sa zakonskim odredbama i baselskim smjernicama te internim aktima (politike, procedure i metodologije za upravljanje operativnim rizikom).

Upravljanje sigurnošću informacijskog sustava u kontekstu upravljanja operativnim rizikom informacijskog sustava obuhvaća niz periodičkih aktivnosti kojima je cilj umanjiti operativni rizik na informacijskom sustavu Banke, točnije ugrađivanju kontrolnih mehanizama, poboljšavanju poslovnih procesa te usklađivanju s zakonskom regulativom u cilju smanjenja štete koju ranjivost može prouzročiti na informacijskom sustavu Banke.

Banka je u cilju upravljanja operativnim rizikom osigurala primjerno upravljanje informacijskim sustavom i rizikom informacijskog sustava, upravljanje rizicima povezanim s eksternalizacijom, upravljanje rizikom usklađenosti, upravljanje kontinuitetom poslovanja te osigurala primjereni sustav za sprečavanje pranja novca i financiranje terorizma.

II JAMSTVENI KAPITAL

Banka utvrđuje visinu jamstvenog kapitala i stopu adekvatnosti kapitala sukladno odredbama Zakona o kreditnim institucijama (NN 117/2008, 74/2009, 153/2009, 108/2012, 54/2013 - u dalnjem tekstu Zakon), Odluke o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija (NN 1/2009, 41/2009, 75/2009, 2/2010 i 118/2011 - u dalnjem tekstu Odluka) i Odluke o adekvatnosti jamstvenog kapitala (1/2009, 75/2009, 2/2010, 118/2011, 67/2013- u dalnjem tekstu Odluka).

Na dan 31.12.2013. godine Banka je raspolagala sa 58.939 tisuća kuna jamstvenog kapitala, sastavljenog od osnovnog kapitala i dopunskog kapitala I (hibridni instrument).

Struktura jamstvenog kapitala

Jamstveni kapital	Iznos u milijunima kn
(a) Stavke koje se uključuju u osnovni kapital	
Uplaćeni kapital ostvaren izdavanjem redovnih i povlaštenih dionica, osim kumulativnih povlaštenih dionica	75
Rezerve i zadržana dobit	94
Rezerve za opće bankovne rizike	0
Ukupno stavke koje se uključuju u osnovni kapital	169
(b) Stavke koje umanjuju osnovni kapital	
Gubici proteklih godina	0
Gubitak tekuće godine	109
Stečene vlastite dionice	0
Nematerijalna imovina	4
Neotplaćeni iznos kredita koji je kreditna institucija odobrila za kupnju dionica kreditne institucije osim za kumulativne povlaštene dionice	0
Ostale stavke	0
Ukupno stavke koje umanjuju osnovni kapital	113
(c) Ukupno osnovni kapital (a – b)	56
(d) Ukupno dopunski kapital I	3
(e) Ukupno jamstveni kapital prije umanjenja za odbitne stavke (c + d)	59
(f) Ukupno odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	0
(g) JAMSTVENI KAPITAL (e – f)	59
(h) Ukupno dopunski kapital II	

III PROCJENA ADEKVATNOSTI INTERNOG KAPITALA

Postupkom procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala (ICAAP) Banka je razvila interni sustav, procedure i metodologije koji osiguravaju dugoročno adekvatne izvore kapitala, uzimajući u obzir sve važne rizike kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svome poslovanju.

Banka kao početnu točku procesa ICAAP-a koristi pristup I. Stupa sporazuma Basel II. te procjenjuje rizike propisane člankom 7. stavkom 4. Odluke o postupku procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala kreditnih institucija te preporukama HNB-a. Interne kapitalne zahtjeve Banka izračunava za rizike koji su istodobno značajni i kapitalno relevantni (za čije je pokriće potrebna kapitalna zaštita).

Banka je postupkom ICAAP-a obuhvatila sljedeće faze:

- Utvrđivanje rizika
- Mjerenje ili procjenu pojedinog rizika i određivanje pripadajućih iznosa internih kapitalnih zahtjeva
- Određivanje ukupnoga raspoloživoga internoga kapitala
- Uspoređivanje ukupnog raspoloživoga internoga kapitala i potrebnoga internoga kapitala
- Uspoređivanje potrebnoga jamstvenoga i potrebnoga internoga kapitala.

Banka ICAAP provodi najmanje jednom godišnje kroz identifikaciju rizika, dok se izvješćivanje Uprave o adekvatnosti internog kapitala odvija kvartalno, a Nadzornog odbora polugodišnje. Testiranje otpornosti na stres za interni kapital provodi se najmanje jednom godišnje.

Postupci i metodologije koje se koriste prilikom izračuna internih kapitalnih zahtjeva za identificirane rizike su:

Interni kapitalni zahtjevi

Naziv rizika	Metodologija izračuna internih kapitalnih zahtjeva	Naziv internog akta koji opisuje metodologiju izračuna IKZ
Kreditni rizik	prema OAJKKI	Metodologija za izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik
VIKR	metoda primjene 12% IKZ na porast izloženosti valutno nezaštićenih plasmana i IBO za 5% promjene tečaja	Metodologija za izračun internog kapitalnog zahtjeva za VIKR 2.0
Koncentracijski rizik	Interna metodologija - HHI sektorski i HHI individualni - % od regulatornih kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik	Metodologija za izračun internog kapitalnog zahtjeva za rizik koncentracije
Tržišni rizici	prema OAJKKI	prema OAJKKI
Kamatni rizik	pojednostavljeni izračun procjene ekonomске vrijednosti knjige banke	Metodologija za izračun internog kapitalnog zahtjeva za kamatni rizik
Valutni rizik	prema OAJKKI	Metodologija za izračun kapitalnih zahtjeva za valutni rizik
Operativni rizik	prema OAJKKI	Radna uputa za izračun kapitalnog zahjeva za operativni rizik
Likvidnosni rizik	-	-
OSTALI RIZICI:	Interna metodologija - % od ukupnih regulatornih kapitalnih zahtjeva	Metodologija za izračun internih kapitalnih zahtjeva za ostale rizike
Mogućnost prikupljanja dodatnoga kapitala	"	"
Strateški rizik	"	"
Upravljački rizik	"	"
Utjecaj vanjskih činitelja	"	"
Rezidualni rizik	"	"
Rizik usklađenosti	"	"
Reputacijski rizik	"	"

Provođenje ICAAP-a utjecalo je na provjeru primjerenosti i obuhvata internih akata vezanih uz upravljanje rizicima te primjenjenih metoda za mjerjenje i praćenje izloženosti rizicima. ICAAP identificira značajne rizike kojima je Banka izložena, procjenjuje ih te pojačava svijest Banke o svom rizičnom profilu te mjerama koje bi bilo potrebno poduzeti da se što kvalitetnije iskorištava vlastiti kapital u ostvarivanju zacrtanog poslovnog rezultata.

IV KAPITALNI ZAHTJEVI

Banka izračunava iznose izloženosti ponderirane kreditnim rizikom primjenom Standardiziranog pristupa na način kako je to propisano Odlukom o adekvatnosti jamstvenog kapitala.

U nastavku dajemo informacije o kapitalnim zahtjevima na dan 31.12.2013.

Iznosi kapitalnih zahtjeva

Kapitalni zahtjevi po vrstama rizika	Kapitalni zahtjevi u milijunima kn
Kapitalni zahtjev za kreditni rizik	
Korišteni pristupi:	
Standardizirani pristup	
1. Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	1
2. Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	0
3. Izloženosti prema javnim državnim tijelima	0
4. Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0
5. Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0
6. Izloženosti prema institucijama	2
7. Izloženosti prema trgovackim društvima	10
8. Izloženosti prema stanovništvu	54
9. Izloženosti osigurane nekretninama	0
10. Dospjela nenaplaćena potraživanja	21
11. Visokorizična potraživanja	1
12. Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0
13. Sekuritizacijske pozicije	0
14. Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	0
15. Ostale izloženosti	10
(1.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik primjenom standardiziranog pristupa (12% iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom)	99
(2.) Kapitalni zahtjev za valutni rizik	1
(3.) Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunat primjenom jednostavnog pristupa	9
UKUPAN IZNOS KAPITALNIH ZAHTJEVA (1. + 2. + 3.)	109

Stopa adekvatnosti kapitala na dan 31. prosinca 2013. godine izračunata kao odnos između jamstvenog kapitala i:

- ukupnog iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom
- iznosa inicijalnih kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike i operativni rizik pomnoženih sa 12,5 iznosila je 6,50%.

V KREDITNI RIZIK I RAZRJEĐIVAČKI RIZIK

Dospjela nenaplaćena potraživanja

Dospjela nenaplaćena potraživanja obuhvaćaju iznose bruto plasmana po starosti dospjele i nedospjele glavnice vezane uz nju, na nivou pojedinačnog plasmana, uključujući nenaplaćene i dospjele kamate. Ukupan iznos pojedinačnog plasmana razvrstan je u razred dospjelosti najstarijeg nenaplaćenog djela plasmana bez obzira radi li se o glavnici ili kamati.

Klasifikacija plasmana u rizične skupine

Proces i kriteriji klasifikacije u rizične skupine i izdvajanje ispravka vrijednosti definiran je Pravilnikom o klasifikaciji plasmana i potencijalnih obveza VABA d.d. banke koji je usklađen sa podzakonskim aktom (Odluka HNB-a o klasifikaciji plasmana i potencijalnih obveza banaka).

Banka tijekom cijelog razdoblja ugovornog odnosa procjenjuje kvalitetu plasmana i potencijalnih obveza te provodi klasifikaciju istih na temelju slijedećih općih kriterija klasifikacije:

- a) kreditna sposobnost dužnika,
- b) dužnikova urednost u podmirivanju obveza i
- c) kvaliteta instrumenata osiguranja.

U skladu s dobrim praksama za upravljanje kreditnim rizikom pri klasifikaciji plasmana Banka prilikom klasifikacije u pravilu uzima u obzir sva tri kriterija.

Iznimno, sukladno Odluci HNB-a o klasifikaciji plasmana i potencijalnih obveza, Banka raspoređuje plasmane koji pripadaju «portfelju malih kredita» u rizične skupine na temelju dužnikove urednosti u izmirivanju obveza prema Banci i/ili kvalitete instrumenata osiguranja potraživanja Banke a plasmane pojedinačno značajne izloženosti na osnovu kriterija kvalitete instrumenata osiguranja ukoliko ključni kriterij prilikom odobravanja plasmana nije bila kreditna sposobnost zajmoprimeca već kvaliteta i vrijednost instrumenta osiguranja (uz obvezu kontinuiranog praćenja vrijednosti i utrživosti dotičnog instrumenata osiguranja).

Sukladno kriterijima i načinu raspoređivanja plasmana i potencijalnih obveza, koji su utvrđeni posebno za portfelj malih kredita (ukupna izloženost prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba koja ne prelazi na dan procjene iznos od 200.000 kn) i pojedinačno značajne izloženosti (ukupna izloženost prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba koja na dan procjene prelazi iznos od 200.000 kn), Banka sve plasmane raspoređuje u rizične skupine uz izdvajanje ispravka vrijednosti kako slijedi:

1. **Rizična skupina A** - novoodobreni plasmani na početku ugovornog odnosa i plasmani za koje se procjenjuje da su u cijelosti nadoknadivi – bez izdvajanja ispravka vrijednosti na pojedinačnoj osnovi (plasmani skupine A podliježu izdvajanju ispravka vrijednosti za neidentificirane gubitke na skupnoj osnovi).
2. **Rizična skupina B** - djelomično nadoknadivi plasmani – **rizična skupina B** koji se ovisno o gubitku u odnosu na nominalni knjigovodstveni iznos svrstavaju u tri podskupine:

B1 – gubitak u rasponu 1% do 29,99%,

B2 – gubitak u rasponu 30,00% do 69,99%,

B3 – gubitak u rasponu 70,00% do 99,99%.

3. Rizična skupina C - nenadoknadivi plasmani sa ispravkom vrijednosti 100%.

Utvrđivanje rizičnih skupina provodi se minimalno tromjesečno po isteku kvartala. Rizične skupine za portfelj malih kredita utvrđuju se sistemski uz kontrolu Sektora upravljanja rizicima. Procjena nadoknadivosti plasmana koji ne pripadaju portfelju malih kredita provodi se kontinuirano a rizične skupine ažuriraju se minimalno tromjesečno na prijedlog Sektora upravljanja rizicima.

Ukupan i prosječan iznos izloženosti razvrstan prema različitim kategorijama izloženosti

Bruto iznos izloženosti kreditnom riziku po kategorijama izloženosti	Krediti, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilansne stavke	Izvedeni finansijski instrumenti
	ukupan prosječan iznos u milijunima kn	ukupan iznos u milijunima kn	ukupan iznos u milijunima kn	ukupan iznos u milijunima kn
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	126	147	187	189
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	5	5	0	0
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	0	6	0	0
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama i međunarodnim organizacijama	0	0	0	0
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	59	82	0	0
Izloženosti prema trgovačkim društvima	65	118	18	0
Izloženosti prema stanovništvu	755	659	45	26
Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	0	0	4	10
Ostale izloženosti	236	295	0	0
UKUPNO	1246	1312	254	225
				97
				0
				0

Geografska podjela izloženosti s obzirom na materijalno značajne kategorije izloženosti

Značajna geografska područja	Krediti, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
NJEMAČKA	31	23	0	0
AUSTRIJA	2	0	0	0
BELGIJA	22	16	0	0
ENGLESKA	3	0	0	0
NIZOZEMSKA	0	23	0	0
FRANCUSKA	0	23	0	0
SLOVENIJA	35	0	0	0
ZAGREB I ZAGREBAČKA ŽUPANIJA	300	131	25	0
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA	471	1	46	0
BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA	55	0	2	0
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA	70	1	3	0
PRIMORSKO GORANSKA ŽUPANIJA	31	27	1	0
ISTARSKA ŽUPANIJA	18	0	0	0
VUKOVARSKO SRIJEMSKA ŽUPANIJA	12	7	3	0
OSJEČKO BARANJSKA ŽUPANIJA	27	1	0	0
VIROVITIČKO PODRAVSKA ŽUPANIJA	21	0	0	0
BJELOVARSKO BILOGORSKA ŽUPANIJA	42	0	0	0
KRAPINSKO ZAGORSKA ŽUPANIJA	50	1	2	0
OSTALE ŽUPANIJE UKUPNO	56	0	1	0
UKUPNO	1246	254	83	0

Podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti

Glavne vrste djelatnosti	Krediti, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	50	2	1	0
RUDARSTVO I VAĐENJE	1	0	0	0
PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	228	1	28	0
OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJOM	0	0	0	0
OPSKRBA VODOM, UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJA OKOLIŠA	1	1	0	0
GRAĐEVINARSTVO	94	3	7	0
TRGOVINA NA VELIKO I MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	111	53	3	0
PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	11	0	1	0
DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	22	0	0	0
INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	9	2	5	0
FINANSIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	463	4	6	0
POSLOVANJE NEKRETNINAMA	15	0	0	0
STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	71	0	2	0
ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	14	0	0	0
JAVNA UPRAVA I OBRANA, OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	6	126	13	0
OBRAZOVANJE	1	0	0	0
DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	6	0	6	0
UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	0	0	0	0
OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	2	0	0	0
DJELATNOSTI KUĆANSTVA	141	0	11	0
DJELATNOSTI IZVANTERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	0	62	0	0
UKUPNO	1246	254	83	0

Izloženosti prema preostalom dospijeću razvrstane prema kategorijama izloženosti

Preostalo dospijeće	Krediti, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
<i>Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama</i>				
do 90 dana	33	48	0	0
od 91 do 180 dana	86	23	0	0
od 181 dana do 1 godine	0	38	0	0
> 1 godine	7	78	0	0
<i>Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi</i>				
do 90 dana	3	0	0	0
91-180	0	0	0	0
181-1	0	0	13	0
preko 1god.	2	0	0	0
<i>Izloženosti prema javnim državnim tijelima</i>				
do 90 dana	0	0	0	0
91-180	0	0	0	0
181-1	0	0	0	0
preko 1god.	0	0	0	0
<i>Izloženost prema institucijama</i>				
do 90 dana	59	0	0	0
91-180	0	0	0	0
181-1god.	0	0	0	0
preko 1god.	0	0	0	0
<i>Izloženost prema inv. fondovima</i>				
do 90 dana	0	4	0	0
91-180	0	0	0	0
181-1god.	0	0	0	0
preko 1god.	0	0	0	0
<i>Izloženost prema trgovačkim društvima</i>				
do 90 dana	20	17	2	0
91-180	7	1	0	0
181-1god.	15	0	0	0
preko 1god.	23	0	0	0

<i>Izloženost prema stanovništvu.</i>				
do 90 dana	347	19	22	0
91-180	55	23	2	0
181-1god.	50	1	36	0
preko 1god.	303	2	8	0
<i>Ostale izloženosti</i>				
do 90 dana	236	0	0	0
91-180	0	0	0	0
181-1god.	0	0	0	0
preko 1god.	0	0	0	0
UKUPNO	1246	254	83	0

Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospiela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po značajnim

djelatnostima

(iznosi u milijunima kuna)

	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti*	Otpisi/ prihodi od naplate plasmana otpisanih u proteklim godinama	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Iznos izvanbilančnih obveza za koji su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Stanje rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Troškovi (prihodi od uklanjanja) rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza
Glavne vrste djelatnosti								
POLJOPRIVREDNA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	26	15	-9	0	20	0	0	0
RUDARSTVO I VAĐENJE	0	0	0	0	0	0	0	0
PRERAĐIVAČKA INDUSTRija	94	32	-23	0	59	0	0	0
OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	0	0	0	0	0	0	0	0
OPSKRBA VODOM, UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJA OKOLIŠA	1	0	0	0	1	0	0	0
GRAĐEVINARSTVO	47	15	-14	0	38	0	0	0
TRGOVINA NA VELIKO I MALO; PONOVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	64	44	-24	0	58	0	0	0
PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	4	4	-4	0	4	0	0	0
DIELATNOSTI PRUŽANJA SMIESTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	2	1	-1	0	1	0	0	0
INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	2	1	-1	0	1	0	0	0
FINANCIJSKE DIELATNOSTI I DIELATNOSTI OSIGURANJA	10	10	-9	0	10	0	0	0
POSLOVANJE NEKRETINAMA	0	0	0	0	0	0	0	0
STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DIELATNOSTI	38	9	-7	0	37	0	0	0

ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DIELATNOSTI	2	1	0	0	2	0	0	0
JAVNA UPRAVA I OBRANA, OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	2	0	0	0	2	0	0	0
OBRAZOVANJE	0	0	0	0	0	0	0	0
DIELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	0	0	0	0	0	0	0	0
UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	0	0	0	0	0	0	0	0
OSTALE USLUŽNE DIELATNOSTI	0	0	0	0	0	0	0	0
DIELATNOSTI KUĆANSTVA	36	28	-3	-1	35	0	0	0
DIELATNOSTI IZVAN TERRITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TUJELA	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	328	160	-95	-1	268	0	0	0

*Napomena:
negativni broj - troškovi ispravaka vrijednosti
pozitivan broj – prihodi od ukinutih ispravaka vrijednosti

Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po značajnim geografskim područjima (iznosi u milijunima kuna) *Napomena: negativni broj - troškovi ispravaka vrijednosti, pozitivan broj - prihodi od ukinutih ispravaka vrijednosti

Geografska područja	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti*	Otpisi/ prihodi od naplate plasmana opisanih u proteklim godinama	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Iznos izvanibilančnih obveza za koji su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke s osovine izvanibilančnih obveza	Stanje rezerviranja za identificirane gubitke s osovine izvanibilančnih obveza	Troškovi (prihodi od ukinutih) rezerviranja za identificirane gubitke s osovine izvanibilančnih obveza
ZAGREBAČKA ŽUPANIJA	6	5	-1	0	6	0	0	0
KRAPINSKO ZAGORSKA ŽUPANIJA	10	10	-6	0	11	0	0	0
SISAČKO MOSLAVAČKA ŽUPANIJA	3	1	0	0	3	0	0	0
KARLOVAČKA ŽUPANIJA	0	0	0	0	0	0	0	0
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA	97	41	-25	0	77	0	0	0
KOPRIVNIČKO KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA	1	0	0	0	1	0	0	0
BJELOVARSKO BILOGORSKA ŽUPANIJA	37	7	-7	0	9	0	0	0
PRIMORSKO GORANSKA ŽUPANIJA	13	1	-1	0	16	0	0	0
LIČKO SENJSKA ŽUPANIJA	0	0	0	0	0	0	0	0
VIROVITIČKO PODRAVSKA ŽUPANIJA	0	0	0	0	0	0	0	0
PÖZEŠKO SLAVONSKA ŽUPANIJA	0	0	0	0	0	0	0	0
BRODSKO POSAVSKA ŽUPANIJA	34	11	-9	0	10	0	0	0
ZADARSKA ŽUPANIJA	1	0	0	0	1	0	0	0
OSJEČKO BARANJSKA ŽUPANIJA	27	27	-9	0	27	0	0	0
ŠIBENJSKO KNINSKA ŽUPANIJA	4	2	-2	0	4	0	0	0
VUKOVARSKO SRIJEMSKA ŽUPANIJA	6	3	-2	0	6	0	0	0
SPLITSKO DALMATINSKA ŽUPANIJA	1	1	0	0	1	0	0	0
ISTARSKA ŽUPANIJA	9	7	-2	0	8	0	0	0
DUBROVAČKO NERETVANSKA ŽUPANIJA	0	0	0	0	0	0	0	0
MEDIMURSKA ŽUPANIJA	25	11	-7	0	24	0	0	0
GRAD ZAGREB	54	33	-24	-1	64	0	0	0
UKUPNO	328	160	-95	-1	268	0	0	0

Promjene u isprvcima vrijednosti i rezervacijama za izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti

Promjene u isprvcima vrijednosti i rezerviranjima	Početno stanje ispravaka vrijednosti i rezerviranja	Povećanja ispravaka vrijednosti i rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja		Ostala usklađenja (u neto iznosu)	Smanjenja ispravaka vrijednosti/ ukinuta rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Otpisi na teret ispravaka vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn			
Umanjenje (ispravak) vrijednosti plasmana	66	106	0	-11	-1	
Rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	0	0	0	0	0	
Ispravci vrijednosti plasmana skupine A na skupnoj osnovi	7	0	0	0	0	
Rezerviranja za izvanbilančne obveze skupine A na skupnoj osnovi	1	0	0	0	0	

VI KREDITNI RIZIK – STANDARDIZIRANI PRISTUP MJERENJA KREDITNOG RIZIKA

Iznosi izloženosti izračunati korištenjem standardiziranog pristupa i raspoređeni po stupnjevima kreditne kvalitete

Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
1	0	300	300
	10		
2	20		0
	35		
3	50	14	14
	75		
4	100		
5	100		
6	150		
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		314	314

Izloženosti prema lokalnoj samoupravi

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
1	0		
	10		
2	20	17	17
	35		
3	50		
	75		
4	100	1	1
5	100		
6	150		
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		18	18

Izloženosti prema javnim državnim tijelima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
1	0		15
	10		
2	20	26	3
	35		
3	50		
	75		
4	100		
5	100		
6	150		
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		26	18

Izloženosti prema institucijama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
1	0		
	10		
2	20	141	55
	35		
3	50	2	2
	75		
4	100	1	1
5	100		
6	150		
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		144	58

Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika		Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
1	0				
	10				
2	20				
	35				
3	50				
	75				
4	100				
5	100				
6	150	4		4	
	1.250				
	ostali ponderi rizika				
UKUPNO		4		4	

Izloženosti prema trgovačkim društvima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika		Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
1	0				
	10				
2	20				
	35				
3	50				
	75				
4	100	71		71	
5	100				
6	150	8		8	
	1.250				
	ostali ponderi rizika				
UKUPNO		79		79	

Izloženosti prema stanovništvu

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
1	0		
	10		
2	20		
	35	20	20
3	50		
	75	66	66
4	100	595	550
5	100		
6	150	43	43
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		724	679

Ostale izloženosti

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u milijunima kn	iznos u milijunima kn
1	0	31	169
	10		
2	20		
	35		
3	50		
	75		
4	100	81	81
5	100		
6	150		
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		112	250

Tehnike smanjenja kreditnog rizika – standardizirani pristup

Kategorije izloženosti	Materijalna kreditna zaštita		Nematerijalna kreditna zaštita	
	Iznosi izloženosti pokriveni finansijskim kolateralom	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama materijalne kreditne zaštite	Iznosi izloženosti pokriveni garancijama/jamstvima	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama nematerijalne kreditne zaštite
	u milijunima kn	u milijunima kn	u milijunima kn	u milijunima kn
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	0	0	0	0
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	0	0	0	0
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	23	0	0	0
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	85	0	0	0
Izloženosti prema trgovačkim društvima	0	0	0	0
Izloženosti prema stanovništvu	30	0	15	0
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	0	0	0	0
Ostale izloženosti	0	0	0	0
UKUPNO	138	0	15	0

VII OPERATIVNI RIZIK

Operativni rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz neadekvatnih ili neučinkovitih procedura, ljudskih pogrešaka ili internih sustava i nepredviđljivih vanjskih događaja (prirodne katastrofe, požar, poplava, napada, promjena zakonske regulative, pronevjere).

Operativni rizik prisutan je u svakom segmentu bančina poslovanja, što zahtjeva kvalitetno poznavanje i kontinuirano praćenje svih poslovnih procesa. Organizacijski model procesa upravljanja operativnim rizikom koncipiran je na razini centralizirane i decentralizirane funkcije upravljanja operativnim rizikom.

Upravljanje operativnim rizikom provodi se u skladu sa zakonskim odredbama, a isto je definirano sljedećim internim aktima:

- politika upravljanja operativnim rizikom
- procedura za upravljanje operativnim rizikom
- metodologija za upravljanje operativnim rizikom

- uputa za prijavu operativnih gubitaka i operativnih rizika

Banka u mjerenu izloženosti operativnom riziku obzirom na posljedicu rizičnog događaja razlikuje:

Gubitak zbog operativnog rizika koji predstavlja operativne gubitke koji imaju utjecaj na bilancu stanja i pretpostavlja poznat iznos gubitka evidentiran u poslovnim knjigama.

Značajan operativni rizik koji je prisutan u poslovnim procesima ali nije rezultirao operativnim gubicima već postoji vjerojatnost da će u budućnosti rezultirati operativnim gubitkom.

Procjena operativnih rizika provodi se samoprocjenom operativnih rizika (*Self Risk Assessment*) u svim poslovnim procesima unutar Banke. Samoprocjena operativnih rizika provodi se godišnje po svim poslovnim procesima unutar Banke temeljem upitnika koji su sastavljeni prema vrstama događaja sukladno Baselskim smjernicama. Na temelju dobivenih podataka svaki prijavljeni događaj koji bi mogao rezultirati operativnim rizikom kvantificiran je i svrstan u jednu od razina rizika. Za događaje koji su ocijenjeni kao visoko rizični i vrlo visoko rizični, rukovoditelji poslovnih procesa u suradnji sa Sektorom upravljanja rizicima predlažu mjere za ublažavanje izloženosti operativnom riziku koristeći metode za smanjenje utjecaja odnosno štete i vjerojatnosti pojavljivanja ili prijenosom rizika na drugu ugovornu stranu. Sektor upravljanja rizicima o rezultatima samoprocjene izvještava Upravu jednom godišnje.

Sektor upravljanja rizicima kvartalno izvještava Upravu o evidentiranim operativnim gubicima, odnosno događajima koji su rezultirali gubicima koji su evidentirani u poslovnim knjigama uslijed izloženosti operativnom riziku. Izvještaj o operativnim gobicima minimalno sadrži podatke o iznosu gubitaka, nadoknađeni iznos, nenađeni iznos, udio operativnih gubitaka prema vrstama događaja i prema vrstama uzroka, te udio pojedinog organizacijskog odjela Banke u ukupnim operativnim gubicima.

Banka je u cilju upravljanja operativnim rizikom osigurala:

- primjерено upravljanje informacijskim sustavom i rizikom informacijskog sustava sljedećim internim dokumentom; Pravilnik o primjerenom korištenju informacijskih sustava
- primjерeno upravljanje rizicima povezanim s eksternalizacijom sljedećim internim aktima; Pravilnik o eksternalizaciji, Procedura za eksternalizaciju, Pravilnik o minimalnom sadržaju odredbi ugovora o predmetu ugovaranja u eksternalizaciji i ostalim nabavkama ili izvršenjima usluga
- primjерeno upravljanje rizikom usklađenosti sljedećim internim aktima; Pravilnik o praćenju usklađenosti i izvršenja poslovne funkcije i Metodologija rada na kontrolama organizacijske usklađenosti procesa sa nadređenim internim i eksternim procesima
- primjерeno upravljanje kontinuitetom poslovanja sljedećim internim aktima; Procedura upravljanja kontinuitetom poslovanja, Strategija kontinuiteta poslovanja, Plan kontinuiteta poslovanja, Radna uputa za DISASTER RECOVERY
- primjereni sustav za sprečavanje pranja novca i financiranje terorizma sljedećim internim aktom; Politike i procedure u sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma

Za izračun kapitalnih zahtjeva za operativni rizik koristi se jednostavni pristup prema kojem inicijalni kapitalni zahtjev iznosi 15% prosjeka posljednja tri relevantna pokazatelja.

VIII IZLOŽENOST KAMATNOM RIZIKU U KNJIZI BANKE

Banka je svojem poslovanju izložena riziku gubitka koji proizlazi iz mogućih promjena kamatnih stopa koje utječu na stavke u knjizi Banke.

U okviru sigurnog upravljanja kamatnim rizikom Banka definira odgovornosti i poslovanja sukladno opće prihvaćenim standardima i utvrđenim limitima radi održavanja zadovoljavajuće razine ekonomskog kapitala i postizanja zadovoljavajućih finansijskih rezultata.

Politika Banke je ugovaranje plasmana uz kamatnu stopu promjenjivu prema odluci Banke te ugovaranje depozita uz kamatnu stopu promjenjivu prema odluci Banke osim u slučaju kada se radi konkurentnosti ugovaraju se fiksne kamatne stope.

Banka koristi sljedeće interne modele mjerjenja izloženosti kamatnom riziku:

1. Repricing gap analizu - definira se kao neusklađenost aktive i pasive u određenom vremenskom razredu. Stavke bilance stanja raspoređuju se u vremenske razrede sukladno kriteriju sljedećeg datuma repricinga.
2. Standardizirani kamatni šok na neto kamatni prihod - predstavlja kratkoročno mjerjenje učinka promjene kamatnih stopa na neto kamatni prihod i neto kamatnu maržu za vremenski period od 12 mjeseci za iste valute kao i u repricing modelu. Analiza prepostavlja paralelni pomak krivulja prinosa.
3. „Što ako“ simulaciju – predstavlja mjeru koja procjenjuje učinak promjene kamatne stope na neto kamatni prihod koristeći nekoliko scenarija sukladno procjeni koja se odnosi na buduća kretanja kamatnih stopa.
4. Ekonomsku vrijednost simulacije kapitala (analiza trajanja) – mjeri učinak promjene kamatnih stopa na ekonomsku vrijednost kapitala. Model se temelji na (1) analizi trajanja i (2) hipotezi da ekomska vrijednost kapitala predstavlja razliku između sadašnje vrijednosti aktive i sadašnje vrijednosti pasive.

Od 31.03.2010. godine sukladno Odluci o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke, Sektor upravljanja rizicima kvartalno izvještava o izloženosti kamatnom riziku sukladno regulatornom okviru. Za svako obračunsko razdoblje 2012. promjena ekomske vrijednosti kapitala u odnosu na jamstveni kapital bila je unutar regulatornog okvira.

Kamatni rizik u knjizi banke – promjene ekomske vrijednosti, dobiti ili druge relevantne mjere kreditne institucije

Banka mjeri izloženost kamatnom riziku iz perspektive zarade i perspektive ekomske vrijednosti kapitala.

Perspektiva zarade

Banka pri izračunu utjecaja promjena kamatnih stopa na neto kamatni prihod koristi standardizirani kamatni šok na neto kamatni prihod za vremenski period od 12 mjeseci. Simulacija se temelji na istovremenom jednakom porastu svih kamatnih stopa i to za kune porast/pad kamatnih stopa za 2 postotna poena, a za EUR i ostale valute porast/pad kamatnih stopa za 1 postotni poen.

[000 HRK]	2013	2012
Potencijalno smanjenje neto prihoda od kamata (000 kn)	-643	-474
% planiranih neto prihoda od kamata	-1,72%	-0,67%

Perspektiva ekonomske vrijednosti kapitala

Ekonomska vrijednost simulacije kapitala (analiza trajanja) predstavlja dugoročnu mjeru izloženosti riziku promjene kamatnih stopa u bilanci stanja. Ekonomska vrijednost simulacije kapitala mjeri učinak promjene kamatnih stopa na ekonomsku vrijednost kapitala. Model se temelji na analizi trajanja i hipotezi da ekonomska vrijednost kapitala predstavlja razliku između sadašnje vrijednosti aktive i sadašnje vrijednosti pasive. Izračun se temelji na stavkama bilance stanja koje su podijeljene sukladno repricing kriteriju.

Banka u izračunu tržišne vrijednosti kapitala stavke bilance svodi na sadašnju vrijednost primjenom jedinstvene kamatne stope od 5%, te ekonomsku vrijednost kapitala izražava kao razliku sadašnje vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti obveza. Simulacije promjene ekonomske vrijednosti kapitala temelji se na istovremenom paralelnom povećanju kamatnih stopa od 1%.

O rezultatima analize izloženosti kamatnom riziku Sektor upravljanja rizicima izvještava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke.

(000 HRK)	2013	2012
Knjigovodstvena vrijednost kapitala (000 kn)	62.278	119.961
Ekonomska vrijednost kapitala (000 kn)	43.326	100.388
Promjena ekonomske vrijednosti kapitala (000 kn)	-7,46%	-4,54%
Limit promjene tržišne vrijednosti kapitala (000 kn)	10,00%	10,00%

Regulatorni okvir upravljanja kamatnim rizikom u knjizi banke

Izvješće o izloženosti kamatnom riziku u knjizi banke obuhvaća sve kamatno osjetljive bilančne i izvanbilančne pozicije koje se ne smatraju pozicijama knjige trgovanja, a ispunjava se posebno za svaku značajniju valutu te ukupno po ostalim valutama.

Banka prati izloženost kamatnom riziku u knjizi banke primjenjujući propisanu metodologiju od strane HNB-a, koristeći standardni kamatni šok po svim značajnijim valutama pojedinačno te po ostalim valutama ukupno. Značajnija valuta je svaka valuta koja čini više od 5% ukupne bilančne i izvanbilančne imovine ili ukupnih bilančnih i izvanbilančnih obveza knjige banke.

Standardni kamatni šok predstavlja paralelni pomak (pozitivan i negativan) kamatnih stopa na referentnoj krivulji prinosa za 200 baznih bodova za svaku značajniju valutu pojedinačno odnosno po ostalim valutama ukupno. Bazni bod je jedinica koja je jednaka stotom dijelu od 1%.

Banka primjenjuje pojednostavljeni izračun promjene ekonomske vrijednosti knjige banke i kamatno osjetljive pozicije raspoređuje u 13 vremenskih zona i te se primjenjuju ponderi sukladno odredbama Odluke o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke. Pozicije sa fiksnom kamatnom stopom raspoređuju se u vremenske zone prema preostalom vremenu dospijeća a pozicije s promjenjivom kamatnom stopom raspoređuju se prema vremenu do slijedeće promjene kamatne stope.

Promjena ekonomske vrijednosti kreditne institucije proizašlo iz promjena pozicija u knjizi banke koje su posljedica standardnoga kamatnog šoka, ne smije biti veće od 20 posto jamstvenoga kapitala Banke. Prema izračunu na dan 31.12.2013. izračunati omjer iznosio je -2,65% jamstvenog kapitala.

Kamatni rizik u knjizi banke – promjena ekonomske vrijednosti, dobit ili druge relevantne mјere kreditne institucije

Promjene ekonomske vrijednosti/dobiti po valutama	Kamatni rizik u knjizi banke	
	Standardni kamatni šok (+/- 200 baznih bodova)	
	Smanjenje ekonomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije	Povećanje ekonomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije
	u tisućama kn	u tisućama kn
NETO PONDERIRANA POZICIJA PO VALUTI – EVKI – valuta HRK	-118	
NETO PONDERIRANA POZICIJA PO VALUTI – EVKI – valuta EUR	-1.216	
NETO PONDERIRANA POZICIJA PO VALUTI – EVKI – valuta ostalo	-230	
UKUPNO	-1.564	

Stres test za kamatni rizik

Stres test za kamatni rizik provodi se minimalno jednom godišnje, a predstavlja analizu osjetljivosti neto kamatnog prihoda i neto kamatne marže na promjene kamatnih stopa na temelju repricinga kamatno osjetljivih pozicija. Sektor upravljanja rizicima odabire minimalno dva scenarija, a o rezultatima testa informira Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

XI POLITIKA PRIMITAKA I PROVOĐENJE POLITIKE PRIMITAKA

Politika primitaka radnika donošena je sukladno „Odluci o primicima radnika“, koja je donijeta od strane Hrvatske narodne banke dana 03.06.2013., a na temelju članka 161, stavka 1. točke 12 Zakona o kreditnim institucijama (NN 54/2013) te članka 43. stavka 2. točke 9. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci

(NN 54/2013). Politika je donijeta 28.06.2013. godine od strane Uprave uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora Banke.

Politika primitaka ispunjava sljedeće uvjete:

- ➔ u skladu je s odgovarajućim i djelotvornim upravljanjem rizicima
- ➔ promiče odgovarajuće i djelotvorno upravljanje rizicima
- ➔ ne potiče preuzimanje rizika koje prelazi razinu prihvatljivog rizika za Banku
- ➔ u skladu je s poslovnom strategijom, ciljevima, vrijednostima i dugoročnim interesima Banke
- ➔ obuhvaća mjere za sprječavanje sukoba interesa, uključujući sprječavanje sukoba interesa pri utvrđivanju primitaka radnika koji obavljaju poslove kontrolnih funkcija

Politika se primjenjuje na način da se poštije načelo razmjernosti, tj. na način i u opsegu koji je primjereno veličini, unutarnjoj organizaciji i vrsti, opsegu i složenosti poslova kreditne institucije, a ono se utvrđuje analizom rizika. Temeljem prethodno provedene analize rizika utvrđeno je:

- ➔ da Banka nije značajna s aspekta primjene „Odluke o primicima radnika“ te se ista primjenjuje kroz Politiku na jednostavniji način i u manjem opsegu
- ➔ da su radnici koji imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije sljedeći: članovi Uprave, direktor Sektora poslovanja s građanima, direktor Sektora poslovnog bankarstva, direktor Sektora tržišta, direktor Sektora upravljanja rizicima i direktor Sektora informatike

Nadzorni odbor Banke donosi sljedeće odluke:

- ➔ o ukupnom iznosu varijabilnih primitaka koje će Banka utvrditi za sve radnike u poslovnoj godini za određeno razdoblje procjene
- ➔ na pojedinačnoj osnovi o primicima članova Uprave i osoba odgovornih za rad kontrolnih funkcija
- ➔ o smanjenju ili ukidanju varijabilnih primitaka radnicima sukladno Politici

Uprava Banke dužna je donijeti Politiku uz suglasnost Nadzornog odbora te je odgovorna za provedbu Politike kao i donošenje akata koji su usko vezani uz Politiku. Služba ljudskih resursa priprema akte vezane uz Politiku kao i svu popratnu dokumentaciju.

Za provođenje Politike u dijelu varijabilnih primitaka, donose se prema internoj potrebi posebni akti od strane Uprave, a koji su usklađeni sa Politikom. Ti akti, ako se donose, trebaju definirati sve uvjete i načine utvrđivanja varijabilnih primitaka kao i postupak ocjenjivanja uspješnosti radnika koji uključuje i definiranje jasnih kriterija za ocjenjivanje uspješnosti radnika. Banka do sada nije uvodila sustave isplate varijabilnih primitaka te sukladno tome nisu doneseni posebni akti koji bi to uređivali, a u 2013. nije bilo isplata varijabilnih primitaka radnicima.

Iznosi ukupnih primitaka po poslovnim područjima

Poslovna područja	Broj radnika kojima se primici dodjeljuju	Fiksni primici (u milijunima kuna)	Varijabilni primici (u milijunima kuna)
Uprava i više rukovodstvo	2	1,65	0
Upravljanje rizicima	9	1,04	0
Kontrolne funkcije	5	0,99	0
Back office (svi pozadinski i opći poslovi)	66	7,63	0
Front office (svi poslovi uključeni u direktnu prodaju)	62	7,80	0
UKUPNO	144	19,11	0

Ukupni primici raščlanjeni na kategorije radnika

Primici	Članovi uprave i višeg rukovodstva (iznosi primitaka u milijunima kuna)	Ostali radnici čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije (iznosi primitaka u milijunima kuna)	Ukupno (iznosi primitaka u milijunima kuna)
Iznos primitaka	1,65	1,48	19,11
Fiksni primici	1,65	1,48	19,11
Varijabilni primici			
Broj radnika kojima se primici dodjeljuju	2	5	144
Iznos i oblici varijabilnih primitaka	0	0	0
Gotovina			
Dionice			
Financijski instrumenti povezani s dionicama			
Ostale vrste primitaka			
Stanje odgođenih primitaka	0	0	0
Primici za koje je pravo iz primitaka preneseno radniku u poslovnoj godini			
Primici za koje pravo iz primitaka još nije preneseno			
Iznos odgođenih primitaka	0	0	0
Primici koji su utvrđeni tijekom poslovne godine			
Primici koji su isplaćeni tijekom poslovne godine			
Primici koji su u poslovnoj godini smanjeni na osnovi usklađivanja primitaka s uspješnosti			

Iznos varijabilnih primitaka isplaćenih pri zapošljavanju novih radnika tijekom poslovne godine	0	0	0
Broj radnika kojima su takvi primici dodijeljeni			
Iznos otpremnina utvrđenih tijekom poslovne godine	0	0	0,51
Broj radnika kojima su otpremnine utvrđene			17
Najviši utvrđeni iznos otpremnine jednog radnika			0,07

Stanko Kežman
predsjednik Uprave

U Varaždinu, 31.05.2014.